

Àrea 1 Comprensió oral i comprensió lectora

100 punts [mín. 60 punts]

Comprensió oral

Exercici 1

25 punts

Marcau si les afirmacions següents són vertaderes (a) o falses (b) d'acord amb el contingut de l'entrevista que escoltareu a continuació, extreta del programa *El divan* de Catalunya Ràdio.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

- En l'obra *De mares a filles*, l'autora parla de les relacions tempestuoses que ha tingut amb les dones de la seva família.**
 - Vertader
 - Fals
- En aquesta obra, Subirats abandona la metodologia sociològica per centrar-se en una perspectiva més subjectiva i personal.**
 - Vertader
 - Fals
- L'entrevistada considera que, més enllà de la mutilació física, hi ha altres tipus de mutilacions que tenen a veure amb les normes socials.**
 - Vertader
 - Fals
- En la postguerra, el missatge que rebia Marina Subirats a casa era que, si estudiava, patiria el rebuig de la societat.**
 - Vertader
 - Fals
- La proposta pedagògica de Rousseau recomana no donar la raó a una al·lota, encara que la tenguí.**
 - Vertader
 - Fals

Exercici 1	Encerts Punts	5	4	3	2	1	0
		25	20	15	10	5	0

Exercici 2

25 punts

Tot seguit escoltareu dues vegades la secció «Tal dia farà un any» de l'*Informatiu matí* d'IB3 Ràdio. Llegiu els enunciats i indiqueu l'opció correcta (a, b o c), d'acord amb el contingut de l'enregistrament.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

6. Qui va ser Jesse Owens?

- a) Un atleta estatunidenc d'orígens humils que va batre rècords.
- b) Un esportista afroamericà que feu propaganda del govern nazi.
- c) Un esportista nascut el 1913 que té encara les millors marques mundials.

7. Després de les victòries a Berlín, quines respostes hi va haver?

- a) Els mitjans de comunicació no se'n feren ressò.
- b) Roosevelt no el va rebre a la Casa Blanca.
- c) Hitler, en contra dels seus principis, el va felicitar.

8. Per què es va canviar el nom de James Cleveland?

- a) Perquè li ho va recomanar el seu primer entrenador.
- b) Per esborrar el record del seu passat esclau.
- c) Perquè li resultava difícil pronunciar-lo.

9. Quina de les afirmacions següents és correcta?

- a) Els primers èxits esportius arribaren després d'abandonar el tabac i d'entrenar durant tres anys.
- b) Havia de combinar els entrenaments amb la feina, però això no li impedí assolir resultats excepcionals.
- c) A la Universitat d'Alabama va guanyar una cursa amb una marca rècord de quaranta-cinc minuts.

10. Les dificultats per seguir una carrera professional després de Berlín...

- a) es veren compensades amb el reconeixement institucional del seu país, amb dues condecoracions rebudes en vida.
- b) el dugueren a participar en curses espectacle en què l'adversari podia ser des d'un vehicle de motor fins a un animal.
- c) l'empengueren a muntar diversos negocis, com un servei de neteja de roba i un local de jazz.

Exercici 2	Encerts Punts	5	4	3	2	1	0
		25	20	15	10	5	0

Comprensió lectora

Exercici 3

25 punts

Llegiu el text següent i indiqueu si els enunciats que apareixen al final són vertaders (a) o falsos (b), d'acord amb el contingut del text.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

Així era la vida al mur d'Adrià, el límit de l'Imperi romà

El cinema, les sèries i la literatura han construït una imatge força mítica del mur d'Adrià: han creat la idea d'una llarga frontera de pedra que separava Caledònia de la Britània romana i que mantenia allunyats els bàrbars. A una banda hi havia els soldats romans, a l'altra, un món inhòspit, que més o menys coincideix amb l'actual Escòcia. Construït durant el govern de l'emperador Adrià (76-138), la realitat del mur era bastant diferent.

Òbviament, hi va haver força incursions enemigues: era un mur fronterer, el límit septentrional de l'Imperi fins a la posterior construcció del mur d'Antoní l'any 140, una estructura menys sòlida i consolidada que el mur d'Adrià. Tanmateix, la societat que es va crear al seu voltant era força cosmopolita i el trànsit d'una banda a l'altra va ser prou freqüent. Al mur d'Adrià s'hi excava des de fa 200 anys i les últimes campanyes han revelat detalls, sobretot, de com s'hi vivia.

El mur es va començar a construir poc abans de la visita d'Adrià l'any 122 i es va acabar sis anys després. El van aixecar tres legions romanes i anava de costa a costa (uns 117,5 quilòmetres). Era imponent: tenia 80 fortins i 300 torres de vigilància, carreteres i campaments militars. «Alguns col·legues discrepen, però hi ha moltes evidències sobre l'objectiu pel qual es va construir: el control», assegura Ian Haynes, professor d'arqueologia de la Universitat de Newcastle. «A vegades es pensa que el mur d'Adrià es va fer per repel·lir l'atac de forces armades aniquiladores, però un mur no pot aturar un exèrcit. Servia més aviat per controlar el trànsit de persones, cobrar impostos...», assenyala Haynes.

«El mur d'Adrià és molt més del que veiem a simple vista. Té tot un sistema de fortificacions i de torres de vigilància que s'allarguen per la costa de Cúmbria (al nord-oest d'Anglaterra)», destaca l'arqueòleg. Es va fer servir, amb algunes interrupcions, fins al segle v. «Si hi havia conflictes, era la base dels militars. Si no hagués estat útil, no hi haurien enviat soldats durant tantes dècades», afirma Haynes. Es va abandonar, per molt poc temps, perquè entre

els anys 140 i 142 es va construir un altre mur, uns 160 quilòmetres més al nord: el mur d'Antoní. Tanmateix, el mur d'Antoní va tenir una vida curta i l'epicentre fronterer va tornar a ser el mur d'Adrià.

El mur i tot el seu entorn es va convertir en un espai on vivien persones de tot l'Imperi. Hi havia legionaris, però també auxiliars arribats del nord d'Àfrica, Mesopotàmia, Síria, l'actual Romania i la península Ibèrica. Tot sense oblidar els autòctons. Fa 2.000 anys allà s'hi sentien desenes de llengües i olors de cuines ben diferents. «Era molt cosmopolita, ho podem veure als epitafis i als documents escrits, però també amb la recerca bioarqueològica quan analitzem les restes humanes», detalla Haynes, que destaca tota la investigació que s'ha fet al cementiri del fortí de Birdoswald. «El més interessant és observar com tot es transforma, com influeix Roma en totes aquestes cultures i com, a la vegada, s'adapten a Britània», diu Haynes. No només hi havia soldats, sinó que també hi havia civils, dones, infants...

Ara bé, es barrejaven? «En tenim alguns exemples —assenyala l'arqueòleg. Hi havia una dona, que era filla d'un senador i, per tant, formava part de l'elit romana, casada amb un comandant d'origen vàrdul (un poble que vivia a l'actual Guipúscoa)», explica Haynes. Les excavacions al castell d'Arbeia van revelar la història de Regina, una esclava alliberada, d'origen britànic, que es va casar amb un mercader, Barathes, que provenia de Palmira (Síria). Però no tot devien ser flors i violes. «Segur que hi havia conflictes entre les diferents unitats militars, i es devien barallar entre ells», reflexiona Haynes.

Al llarg del mur i a la rereguarda es van crear autèntiques ciutats, com Vindolanda (situada al centre). El 1973 s'hi van trobar objectes perfectament conservats i sobretot centenars de petites tauletes de fusta amb missatges que donen moltes pistes sobre com era la vida quotidiana. Les cartes que Clàudia Severus va enviar a Lepidina parlen de la vida social: la primera la convida a una festa d'aniversari. S'han conservat també diverses cartes que parlen d'affers domèstics i socials, així com molta correspondència militar: des de peticions de subministrament fins a queixes sobre el maltractament rebut.

Els arqueòlegs estan força preocupats per com l'erosió del terreny pot afectar aquest ric patrimoni arqueològic. Amb diferents campanyes han anat intentant preservar-ne algunes restes. Ho van fer, per exemple, amb la captura d'imatges 3D dels grafitis que s'han anat trobant en diferents parts del mur: des d'insults fins als noms de soldats que van ajudar a aixecar o van reparar el mur al llarg dels anys, i caricatures d'alts comandaments.

Sílvia Marimon Molas, *Ara.cat* [adaptació]

11. **Gràcies a la ficció, tenim una imatge bastant ajustada a la realitat de com era el mur que separava Britània i Caledònia en època romana.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

12. **Malgrat que estigués fermament fortificat amb torres i fortins, la principal funció del mur no va ser la defensiva, segons afirma el professor Haynes.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

13. **Una vegada construït el nou mur d'Antoní, situat més al nord que el d'Adrià, aquest darrer ja no va tornar a tenir l'esplendor de dècades anteriors.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

14. **La invasió romana va uniformitzar les terres de Britània des del punt de vista lingüístic i cultural.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

15. **Els investigadors treuen del mur fragments de textos per protegir-los en laboratoris i museus.**
 - a) Vertader
 - b) Fals

Exercici 3	Encerts Punts	5	4	3	2	1	0
		25	20	15	10	5	0

Exercici 4

25 punts

Llegiu aquest article i indica la resposta correcta (a, b o c), d'acord amb el contingut del text.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

El pare que s'ha enfrontat al patriarcat: «Ningú volia nenes»

Sameer Yasir / *The New York Times*

Bibipur, Índia. La infermera va sortir de la sala de parts i va fer una ganyota trista quan els va acostar el nadó embolicat amb una manta. Xiuxiuejava, com si estigués avergonyida, quan va anunciar a la família: «És una nena». Aquell comportament no va sorprendre Sunil Jaglan, el pare de la nouvinguda. Havia crescut a l'estat de Haryana, al nord de l'Índia, i estava acostumat a la forta preferència dels pares per tenir fills en comptes de filles. Però alguna cosa es va trencar quan va oferir diners a la infermera per agrair-li la feina i ella es va negar a acceptar-los perquè no li havia entregat un nen.

Aquell episodi el va transformar en un inesperat defensor dels drets de les dones en una societat profundament patriarcal. Va transformar les tres paraules de la infermera, pronunciades gairebé com una maledicció —«és una nena»—, en un eslògan per a una campanya que, segons els funcionaris de salut, és responsable de salvar la vida de centenars de nadons a Haryana.

Històricament, aquesta zona tenia una de les proporcions sexuals més

desequilibrades del país. L'any 2012, l'estat tenia 832 dones per cada 1.000 homes. «Ningú volia nenes —diu Jaglan, de 41 anys. Però tots volien que una dona ho fes tot a casa, des de treballar a les granges fins a les tasques domèstiques».

A l'Índia, la desigualtat de gènere continua profundament arrelada. En moltes famílies, especialment a les zones rurals, les nenes són considerades una càrrega social i econòmica. Els seus pares encara paguen milers de dòlars en dots a la família del marit després de concertar matrimoni. Malgrat la prohibició oficial de les proves prenatales de sexe, s'enganxaven anuncis del servei a les parets dels mercats i a les carreteres de Haryana, i era comú avortar fetus perquè eren dones. Tot i que existeixen algunes restriccions, l'avortament legal està àmpliament disponible a l'Índia durant les primeres 20 setmanes d'embaràs.

Poc abans del naixement de la seva filla, Sunil Jaglan havia guanyat unes eleccions com a cap del poble i estava decidit a iniciar una controvertida campanya contra les proves prenatales que, estava convençut, eren responsables de l'alarmant bretxa de sexe de la zona i de molts indrets del país.

Tot i que no hi estava autoritzat —i alguns ho van considerar una invasió de la privacitat— va fer obligatori que les famílies del poble informessin en cas d'embaràs al cap de quatre setmanes.

A través d'una xarxa de dones informants, ell i el seu equip de voluntàries seguien les dones embarassades com detectius quan se sospitava que estaven sent portades a fer-se proves prenatales. Si la sospita era real, lluitaven per detenir el marit o els sogres, amb la policia operant sota la suposició que la dona embarassada tenia poc o res a dir sobre la decisió.

La por a la presó va funcionar. En quatre anys, la proporció sexual al poble va millorar de 37 nenes i 63 nens cada 100 nadons a 51/49. Aquest model de notificació d'embarassos es va copiar aviat en altres parts de Haryana, tot i que sense el polèmic requisit obligatori de Jaglan.

Els últims resultats de l'enquesta nacional de salut de l'Índia mostren que l'estat ha millorat l'equilibri de la proporció sexual de 876 dones per cada 1.000 homes l'any 2015-2016 fins a 926 dones el 2020-2021. «Ha estat extremadament eficaç en la

transmissió del missatge. La gent l'escolta perquè és un dels seus; sap com connectar amb ells perquè entén com funciona una societat profundament patriarcal», diu Pratibha Chawla, professora de la Universitat de Delhi especialitzada en estudis de gènere.

L'any 2015 va llançar a les xarxes socials l'eslògan #SelfieWithDaughter (autofoto amb una filla) per instar les persones a fer-se fotografies amb les seves filles i compartir-les a les xarxes. El seu esforç va rebre un gran impuls després que alguns jugadors de criquet i estrelles de cine del país hi van començar a participar.

En una altra campanya, va animar els homes a prometre no dir insults sexistes a casa, i en una altra va convèncer els veïns perquè instal·lessin plaques amb els noms de les seves filles a casa, una tradició que abans només estava reservada als nens.

El govern de Haryana ha adoptat com a política més d'una desena de les prop de 100 campanyes a les xarxes socials impulsades per Jaglan, una de les quals és que la hissada de banderes a tots els pobles en dues de les festivitats més importants de l'Índia sigui un honor reservat a les nenes que hagin obtingut les millors qualificacions a l'escola.

Jaglan manifesta que són les seves filles, Nandini, d'11 anys, i Yachika, de 9, les que el motiven a fer tot el possible per erradicar el feticidi femení: «Cada dia, les meves dues filles m'inspiren a continuar lluitant».

Copyright The New York Times. Ara.cat [adaptació]

16. Quina opció resumeix el contingut del text?

- a) El batle d'un petit poble rural aconseguí que l'Índia aprovi mesures legislatives en contra del patriarcat.
- b) L'experiència que va viure en una sala de parts va transformar un home en un inesperat activista a favor de les dones de l'Índia.
- c) S'instaura la pena de presó a l'Índia per a les gestants que es fan proves prenatales i els seus familiars.

17. A què es deu el rebuig que pateixen les nenes a l'Índia?

- a) A la creença que no són aptes per a les feines del camp.
- b) Al convenciment que les nenes duen mala sort a la família.
- c) A la despesa econòmica que impliquen a l'hora de casar-se.

18. A Haryana...

- a) es podia trobar publicitat de proves prenatales en diferents espais públics.
- b) l'avortament està permès sense excepció quan es tracta d'un fetus femení.
- c) les proves prenatales de sexe i l'avortament eren legals en determinats casos.

19. Què va fer Sumil Jaglan quan va ser cap del poble?

- a) Va organitzar xerrades informatives per donar suport emocional a les dones embarassades.
- b) Va crear un registre oficial de tots els embarassos i els avortaments de l'estat de Haryana.
- c) Va pressionar les famílies amb un grup de voluntàries per evitar possibles avortaments per raó de sexe.

20. Quina d'aquestes campanyes ha promogut Jaglan?

- a) Difondre a les xarxes fotografies de les seves filles al costat de celebritats índies, per fer visibles les nenes.
- b) Trencar amb el costum de reservar les plaques de les cases només als noms dels fills mascles.
- c) Permetre que a cada poble les nenes amb millors resultats acadèmics encapçalin les desfilades festives.

Exercici 4	Encerts Punts	5	4	3	2	1	0
		25	20	15	10	5	0